

S B Í R K A

INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ GENERÁLNÍHO ŘEDITELE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY

Ročník: 2013

V Praze dne 20. prosince 2013

Částka: 57

O B S A H :

- Část I.** 57. Pokyn generálního ředitele Hasičského záchranného sboru ČR ze dne 20.12.2013, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR
- Část II.** Oprava tiskové chyby

57
P O K Y N
generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky
ze dne 20. prosince 2013,
kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy
jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR

V souladu s § 36 odst. 2 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů, se **stanoví**

Čl. 1

Základní zaměření pravidelné odborné přípravy

(1) Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek hasičských záchranných sborů (dále jen „HZS“) krajů a Záchraného útvaru HZS ČR (dále jen „záchranný útvar“) a zaměstnanců jednotek HZS podniků je uvedeno v příloze č. 1 tohoto pokynu.

(2) Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“) nezařazených v jednotkách požární ochrany je uvedeno v příloze č. 2 tohoto pokynu.

(3) Základní zaměření pravidelné odborné přípravy členů jednotek sborů dobrovolných hasičů (dále jen „SDH“) obcí a členů jednotek SDH podniků je uvedeno v příloze č. 3 tohoto pokynu.

Čl. 2

Organizace pravidelné odborné přípravy

(1) Náměstek generálního ředitele HZS ČR pro IZS a operační řízení:

- a) vyhlašuje témata, která mají být v jednotkách požární ochrany a na úseku operačního řízení v rámci pravidelné odborné přípravy v průběhu příslušného kalendářního roku nebo ve stanoveném termínu proškolená,
- b) v souladu se zvláštním předpisem ¹⁾ vyhlašuje, ve kterých sportech, disciplínách nebo cvičeních bude v příslušném roce uspořádáno mistrovství HZS ČR.

(2) Ředitel HZS kraje, velitel záchranného útvaru a velitel HZS podniku:

- a) řídí, organizuje a ověřuje pravidelnou odbornou přípravu příslušníků a zaměstnanců jednotek požární ochrany,
- b) zajišťuje zpracování ročního plánu pravidelné odborné přípravy; v ročním plánu pravidelné odborné přípravy je nutno zohlednit podle místních podmínek základní zaměření pravidelné odborné přípravy stanovené MV-generálním ředitelstvím HZS ČR (viz příloha č. 1 tohoto pokynu) a dále témata vyhlašovaná MV-generálním ředitelstvím HZS ČR pro příslušný kalendářní rok (čl. 2 odst. 1).

(3) Ředitel HZS kraje:

- a) seznámí velitele jednotek HZS podniků, jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků ve své územní působnosti s tímto pokynem a se vzdělávacím portálem www.hasici-vzdelavani.cz,

---

¹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 7/2006, kterým se stanoví systém sportovních soutěží organizovaných v rámci HZS ČR, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 7/2006.

- b) seznámí občanská sdružení působící na úseku požární ochrany v kraji s přílohou č. 3 tohoto pokynu.

(4) Ředitelé HZS krajů, velitel záchranného útvaru, ředitel Střední odborné školy PO a Vyšší odborné školy PO ve Frýdku-Místku, náměstci generálního ředitele HZS ČR, vedoucí pracoviště kontroly a stížností, ředitelé odborů a ředitelé vzdělávacích, technických a účelových zařízení MV-generálního ředitelství HZS ČR řídí a organizují pravidelnou odbornou přípravu příslušníků HZS ČR nezařazených v jednotkách požární ochrany ve své působnosti podle přílohy č. 2 tohoto pokynu.

Čl. 3

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

- a) Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 31/2010, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR,
- b) Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 50/2010, kterým se mění Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 31/2010, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR,
- c) Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 3/2012, kterým se mění Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 31/2010, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 50/2010.

Čl. 4

Účinnost

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. MV-158353-1/PO-2013

Generální ředitel HZS ČR
brig. gen. Ing. Drahoslav Ryba v. r.

Obdrží:

HZS krajů
Záchranný útvar HZS ČR
SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku
MV-generální ředitelství HZS ČR

Příloha č. 1
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 57/2013

**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy
příslušníků jednotek HZS krajů a Záchraného útvaru HZS ČR
a zaměstnanců jednotek HZS podniků**

1. Všeobecné požadavky

Podle § 32 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o jednotkách PO“), musí mít příslušníci jednotek HZS krajů a záchraného útvaru (dále jen „příslušníci“) a zaměstnanci jednotek HZS podniků (dále jen „zaměstnanci“) odborné znalosti:

- a) předpisů o požární ochraně, integrovaném záchraném systému (dále jen „IZS“) ochraně obyvatelstva a krizovém řízení,
- b) používání požární techniky a věcných prostředků požární ochrany,
- c) požárně technické charakteristiky a technicko-bezpečnostních parametrů látek ²⁾,
- d) bezpečnosti práce a zásad první pomoci.

Tyto obecné požadavky na odborné znalosti příslušníků a zaměstnanců musí odpovídat:

1. úkolům stanoveným jednotkám požární ochrany, zejména
  - zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PO“), vyhláškou o jednotkách PO, Bojovým řádem jednotek požární ochrany ³⁾ a Cvičebním řádem jednotek PO - technický výcvik ⁴⁾,
  - zákonem č. 238/ 2000 Sb., o Hasičském záchraném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
  - zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchraném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchraného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.,
  - zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění zákona č. 300/2000 Sb., a nařízením vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb.,
  - služebními předpisy;
2. předurčenosti jednotky požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) v systému plošného pokrytí, kde tito příslušníci a zaměstnanci vykonávají službu;
3. zastávané funkci, zejména normám znalostí hasičů ⁵⁾, které přizpůsobují obecné požadavky na odborné znalosti hasičů a stanovují minimální požadavky na odborné

²⁾ § 1 odst. 1 písm. i) a j) vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

³⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 40/2001, kterým se vydává Bojový řád jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 43/2007, kterým se vydává Cvičební řád jednotek PO - technický výcvik.

⁵⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 54/2013, kterým se stanovují normy znalostí hasičů.

znalosti a dovednosti u vybraných funkcí tak, aby odpovídaly potřebám plnění standardních úkolů v jednotkách PO. U funkcí, pro něž nejsou normy znalostí vydány, se vychází z učebních osnov kurzů k získání odborné způsobilosti.

K udržení a prohloubení těchto odborných znalostí a fyzické zdatnosti se v jednotkách PO provádí pravidelná odborná příprava podle § 36 vyhlášky o jednotkách PO.

2. Sestavení ročního plánu pravidelné odborné přípravy

1. V ročním plánu pravidelné odborné přípravy příslušníků a zaměstnanců je nutné stanovit:
  - a) teoretickou přípravu a praktický výcvik,
  - b) prověřovací a taktická cvičení,
  - c) tělesnou přípravu,
  - d) ověření odborné přípravy a přezkoušení znalostí a dovedností u každého hasiče jednotky PO,
  - e) přezkoušení znalostí bezpečnosti práce jedenkrát za 2 roky, pokud předpisy o bezpečnosti práce nestanoví jinak.
2. Součástí ročního plánu pravidelné odborné přípravy mohou být specializační kurzy, přednášky, semináře, instrukčně metodická zaměstnání a jiné formy teoretického a praktického výcviku hasičů.
3. Pro potřeby sestavování ročního plánu pravidelné odborné přípravy a uzpůsobení teoretické a praktické přípravy zastávané funkce se příslušníci a zaměstnanci zařazují do skupin:
  - hasiči a starší hasiči,
  - velitelé družstev, velitelé čet a velící důstojníci směn,
  - řídicí důstojníci ⁶⁾,
  - strojníci a technici strojní služby,
  - technici spojové služby,
  - technici chemické služby,
  - technici technické služby.
4. Roční plán pravidelné odborné přípravy (dále jen „roční plán“) se zpracovává v rámci HZS kraje pro jednotky HZS kraje, v rámci záchranného útvaru a v rámci každého HZS podniku; roční plán se rozpracovává na měsíční plány. K přípravě ročního plánu pro skupiny, ve kterých jsou zařazeni příslušníci nebo zaměstnanci ve funkci hasič, strojník a velitel družstva, se využívá tzv. TEZÍ (témat) odborné přípravy ⁷⁾.
5. K tématům, která k udržení a prohloubení znalostí podle § 32 vyhlášky o jednotkách PO podle aktuální potřeby stanoví ředitel HZS kraje, velitel záchranného útvaru nebo velitel HZS podniku, je nutné doplnit:
  - a) procvičení bezpečného používání a ovládnutí věcných prostředků požární ochrany zařazených do vybavení jednotky PO (podle návodů k obsluze a příslušných služebních předpisů) a u řidičů také kondiční jízdy a zásady bezpečné jízdy,

⁶⁾ Řídicí důstojníci jsou mimo jiné oprávněni převzít řízení zásahu. Je proto účelné jejich pravidelnou odbornou přípravu plánovat také v rámci pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek HZS krajů a vybraná témata školit formou určenou skupině řídicí důstojníci.

⁷⁾ TEZE (témata) odborné přípravy pro uvedené funkce jsou dostupné na internetové adrese <http://www.hzscr.cz/clanek/normy-znalosti.aspx>.

- b) pravidelnou odbornou přípravu s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou pro obsluhivatele a instruktory motorových pil v doporučeném rozsahu 3 hodin praktického a 5 hodin teoretického výcviku,
  - c) alespoň jedno taktické a jedno prověřovací cvičení organizované v průběhu roku na všech stanicích HZS kraje a HZS podniku a záchranného útvaru,
  - d) alespoň jedno taktické cvičení jednotky PO organizované se složkami IZS na úrovni územního odboru HZS kraje nebo ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností v součinnosti s orgány obce, pokud na daném území nebyla v uplynulých šesti měsících řešena mimořádná událost velkého rozsahu se zapojením složek IZS (např. povodně, události, jejichž postup řešení je upraven typovou činností),
  - e) alespoň jedno taktické cvičení jednotek HZS kraje se složkami IZS v součinnosti s orgány kraje,
  - f) témata vyhlášená MV-generálním ředitelstvím HZS ČR na příslušný kalendářní rok, odpovídají-li předurčenosti jednotky PO v systému plošného pokrytí kraje,
  - g) pravidelnou odbornou přípravu příslušníků a zaměstnanců pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou (kapitola 5), vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel (kapitola 6), školení řidičů (kapitola 7), práce na vodě a zamrzlých hladinách (kapitola 8) a poskytování první pomoci na místě zásahu (kapitola 9),
  - h) časovou rezervu (v rozsahu alespoň 4 hodin měsíčně) pro zařazení aktuálních témat a pro vyhodnocení zásahů jednotky PO. K vyhodnocení složitých zásahů s těžkými zraněními účastníků a značnou fyzickou a psychickou zátěží hasičů je nutné přistupovat co nejdříve po zásahu a zásahy vyhodnocovat formou řízené diskuse (u HZS krajů a záchranného útvaru ve spolupráci s psychologickou službou HZS ČR), jako součást skupinové terapie pro snížení pozásahového stresu hasičů,
  - i) časovou rezervu pro samostudium teoretických témat dle předepsané a dostupné literatury.
6. Samostatně jsou v kapitole 4 této přílohy stanoveny témata pro odbornou přípravu příslušníků a zaměstnanců před absolvováním základní odborné přípravy (dále jen „vstupní příprava nováčků“) za účelem ověření jejich schopnosti vykonávat službu hasiče ještě před nástupem do příslušného kurzu, seznámit je se základy výkonu služby a bezpečností práce tak, aby bylo možné je vyslat k zásahu, kde by se pod dohledem seznamovali s činností jednotky PO a případně u zásahu vypomáhali.

3. Tělesná příprava a požární sport

Tělesné přípravě k udržení nebo zvýšení fyzické zdatnosti je třeba věnovat minimálně dvě hodiny v každé směně a volit takové druhy tělesné přípravy, které vedou k celkovému posílení fyzické zdatnosti nutné pro výkon služby. Tělesná příprava zahrnuje všeobecnou i speciální tělesnou přípravu. Podle místních podmínek jednotky HZS kraje, jednotky záchranného útvaru nebo jednotky HZS podniku se do tělesné přípravy zařazují tyto sporty, disciplíny a cvičení:

- a) všeobecná tělesná příprava
  - běh (vytrvalostní a sprint),
  - míčové hry (kopaná, sálová kopaná, nohejbal, volejbal, florbal apod.),
  - tenis a stolní tenis,
  - posilování,
  - plavání,
  - nácvik disciplín k prokazování fyzické způsobilosti,

b) speciální tělesná příprava

- disciplíny požárního sportu,
- cvičení s prvky hasičské, lezecké, potápěčské a záchranářské činnosti a práce na vodě.

Tělesnou přípravu příslušníci provádějí a fyzickou způsobilost prokazují zkouškou podle zvláštního předpisu ⁸⁾.

V rámci tělesné přípravy mohou být v jednotkách PO organizovány sportovní soutěže. Sportovní soutěže pořádané ve sportech, disciplínách a cvičeních zařazených do tělesné přípravy příslušníků, se organizují podle zvláštního předpisu ¹⁾. V souladu s tímto zvláštním předpisem MV-generální ředitelství HZS ČR vyhláší seznam mistrovství HZS ČR, která budou v příslušném kalendářním roce uspořádána.

4. Vstupní příprava nováčků

Pravidelné odborné přípravy příslušníků a zaměstnanců se nemohou plnohodnotně účastnit nováčci, protože jim chybí základní znalosti. Je přitom účelné ověřit schopnosti nováčka vykonávat službu hasiče ještě před nástupem do příslušného kurzu, seznámit jej se základy výkonu služby a bezpečností práce.

Do vstupní přípravy nováčků se zařadí níže uvedená témata:

Témata vstupní přípravy nováčků
<p><u>Organizace požární ochrany</u></p> <p>Organizace řízení v jednotce PO s vazbou na funkci hasič v době operačního i organizačního řízení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady uplatňované při výkonu služby v dané jednotce PO od nástupu služby do jejího ukončení, - vnitřní předpisy vydané v této oblasti (např. denní řád).
<p><u>Bezpečnost práce</u></p> <p>Zásady bezpečného nastupování do požárního automobilu po vyhlášení požárního poplachu a vystupování z něj, bezpečného výjezdu ze stanice k zásahu a zajištění dveří požárních automobilů při jízdě k zásahu.</p> <p>Bezpečnostní zásady pro osádku vozidla jedoucího k zásahu.</p> <p>Místa uložení a způsob zajištění ochranných prostředků na stanici a požární technice.</p>
<p><u>Technický a pořadový výcvik</u></p> <p>Služební zdvořilost, pozdrav – oslovení ⁹⁾.</p> <p>Signály pro dodávku vody a varovné signály.</p> <p>Přenášení věcných prostředků požární ochrany.</p> <p>Výcvik s hadicemi.</p> <p>Práce s proudnicemi.</p>

/pokračování/

⁸⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 58/2008, kterým se stanovují požadavky na tělesnou zdatnost občana při přijímání do služebního poměru příslušníka HZS ČR a na tělesnou zdatnost příslušníka HZS ČR pro výkon služby na služebním místě, na kterém má být ustanoven a organizace zkoušek tělesné zdatnosti a tělesné přípravy.

⁹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 42/2007, kterým se vydává Cvičební řád jednotek požární ochrany - pořadový výcvik (metodické listy č. 8 až 10 kapitoly PRV).

/pokračování/

Základní seznámení s prostředky chemické služby zařazenými v jednotce PO:

- dýchací přístroje a ochranné oděvy,
- jejich určení a ochranné vlastnosti.

Seznámení s komunikačními prostředky v jednotce PO:

- ovládání radiostanic používaných v jednotce PO a komunikace s nimi v družstvu,
- základní údržba přenosných radiostanic prováděná uživatelem.

-

Věcné prostředky požární ochrany

Osobní výstroj a výzbroj:

- seznámení s výstrojním předpisem,
- ochranné vlastnosti zásahového oděvu, obuvi a osobních ochranných pracovních prostředků (osobní výstroje a výzbroje) používaných v jednotce PO, správné postupy nasazení, užívání a údržby.

Požární příslušenství:

- seznámení s požárním příslušenstvím zařazeným do výzbroje jednotky PO, místa a způsob jeho uložení na stanici, požárních automobilech a požárních přívěsech.

Seznámení s hasicími přístroji:

- rozdělení hasicích přístrojů (přenosné, pojízdné, přívěsné),
- práškové hasicí přístroje,
- vodní hasicí přístroje,
- hasicí přístroje na oxid uhličitý (CO₂),
- pěnové hasicí přístroje (i chemické).

Požární taktika

Hasební obvod

- hasební obvod a předurčenost jednotky PO podle požárního poplachového plánu,
- orientace v hasebním obvodu jednotky PO a navigace jednotky PO při jízdě k zásahu.

5. Pravidelná odborná příprava pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou

Příslušníci a zaměstnanci zařazení do lezeckých družstev a lezeckých skupin jednotek PO provádějí pravidelnou odbornou přípravu podle zvláštního předpisu ¹⁰⁾.

K udržování a prohlubování znalostí a dovedností stanovených pro výkon práce ve výškách a nad volnou hloubkou musí příslušníci a zaměstnanci zařazení na funkci hasič každoročně absolvovat pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin. Je žádoucí ji organizovat ve spolupráci s hasiči se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou a hasiči-instruktory pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou podle cvičebního řádu ¹¹⁾ a níže uvedených témat:

Témata pravidelné odborné přípravy pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie	
Zahájení: <ul style="list-style-type: none"> - cíle a program odborné přípravy, - výklad pojmů. 	1
Základní bezpečnostní předpisy pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou: <ul style="list-style-type: none"> - právní předpisy upravující bezpečnost práce, - služební předpisy HZS ČR řešící problematiku práce ve výšce a nad volnou hloubkou, - zdravotní způsobilost. 	1
Základní materiál používaný pro zajištění bezpečné práce ve výšce a nad volnou hloubkou: <ul style="list-style-type: none"> - materiál základní, - materiál doplňkový a pomocný, - práce s lanem, jeho ošetřování a balení, - používané uzly, - informativně technické prostředky pro spouštění a vytahování, nosítka, lanové svěry, kladkostroje (Rollgliss, Komet, Evak, Sked a ostatní dle vybavení a možností), - specifika první pomoci ve visu na laně. 	2
Základní lanová technika: <ul style="list-style-type: none"> - navazování na lano, 	2

¹⁰⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 46/2011, kterým se stanoví zásady zřizování, odborná příprava a vybavení lezeckých družstev a lezeckých skupin pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou.

¹¹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 43/2007, kterým se vydává Cvičební řád jednotek požární ochrany - technický výcvik, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 56/2012 (metodické listy č. 1 až 7 kapitoly VÝŠ).

<ul style="list-style-type: none"> - sebejištění, jištění druhé osoby, - postupové jištění, povely a signály, - způsoby jištění, - určení kotevních bodů a stanoviště, - slaňování - slaňovací prostředek (osma), karabina - poloviční lodní uzel, nouzové - Dülferův sed. 	
Teorie celkem:	6

Témata pravidelné odborné přípravy pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou	Doporučený rozsah (hodin)
Praktický výcvik	
Aplikace všech teoretických poznatků, zejména ze základní lanové techniky, do praxe. Vytvoření jisticího stanoviště, určení kotevních bodů a způsob zřízení jisticího stanoviště. Sebejištění, jištění druhé osoby. Sebezáchrana slaněním (poloviční lodní uzel, Dülferův sed). Slanění. Výcvik na cvičné lezecké stěně nebo v přírodním terénu nebo na stavební konstrukci – dle možností a podmínek.	10
Praktický výcvik celkem:	10

6. Pravidelná odborná příprava ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel (dále jen „VZOHV“) příslušníci HZS ČR předurčení k zásahům na dopravní nehody musí absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 8 hodin. K tomuto účelu je nutné mít na každé stanici typu C nejméně jednoho příslušníka HZS ČR na každou směnu s potvrzením o absolvování specializačního kurzu VZOHV nebo specializačního kurzu RZA a dále minimálně jednoho příslušníka HZS ČR se stejným potvrzením na každé stanici typu P. Pravidelná odborná příprava ve VZOHV se organizuje a provádí minimálně v rozsahu níže uvedených témat:

Témata pravidelné odborné přípravy ve vyprošťování zraněných osob havarovaných vozidel	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie	

<p>Zahájení, taktika zásahu při dopravních nehodách:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahájení - cíle a program odborné přípravy, - zásady velení, - úkoly jednotlivých složek IZS v místě nehody, - hromadné dopravní nehody, - nehody na dálnici, - přístup a taktický postup při vyprošťování osob, - bezpečnost práce na místě dopravní nehody. 	2
<p>Konstrukce vozidel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní vozidla (karoserie, střechy, dveře, sloupky, zasklení, řídicí ústrojí, sedadla, akumulátory, poháněcí ústrojí a palivové soustavy), - nákladní vozidla (podvozek, karoserie, sloupky, sedadla, zasklení, řídicí ústrojí, sedadla, akumulátory, poháněcí ústrojí a palivové soustavy), - systémy pasivní bezpečnosti vozidel, - přípojná vozidla, - vozidla MHD, autobusy, trolejbusy-specifika, - kolejová vozidla, - zvláštnosti nehod těžkých vozidel, - zvláštnosti nehod vozidel s pohonem na alternativní paliva (CNG, LPG, hybridní pohony, palivové články). 	2
<p>Taktika a technika vyprošťování osob z havarovaných vozidel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilizace vozidel, - odstranění skel, - airbagy a ochranné rámy, - odstranění dveří, - odstranění střechy, - odtažení sloupku, odtlačení přístrojové desky, - vozidlo na střeše, - vytvoření „kapsy“, - bezpečnost práce. 	2

/pokračování/

/pokračování/

<p>Poskytování první pomoci u dopravních nehod:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady první pomoci zraněným, - bezpečnost zraněné osoby, komunikace se zraněným, - krční fixační límec, vakuové dlahy, - záchranná deska a nosítka, - zásady bezpečné evakuace zraněných z havarovaných vozidel. 	1
<p>Speciální technické prostředky pro vyprošťování</p> <ul style="list-style-type: none"> - hydraulické vyprošťovací zařízení, - pneumatické zvedací vaky a válce, - ruční vyprošťovací nástroje. 	1
<p>Teorie celkem:</p>	8

<p style="text-align: center;">Témata pravidelné odborné přípravy ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel</p> <p>Praktický výcvik</p>	<p style="text-align: center;">Doporučený rozsah (hodin)</p>
<p>Praktická aplikace všech teoretických poznatků, zejména z taktiky a techniky vyprošťování osob z havarovaných vozidel, poskytování první pomoci u dopravních nehod a bezpečnost práce na místě dopravní nehody. Konstrukce vozidel, speciální technické prostředky pro vyprošťování a jejich ovládání – praktický výcvik s vraky automobilů dle možností a podmínek.</p> <p><i>Poznámka: Praktický výcvik lze nahradit v rámci přípravy na soutěže ve VZOHV v průběhu kalendářního roku.</i></p>	8
<p>Praktický výcvik celkem:</p>	8

Ke zvyšování úrovně znalostí a dovedností ve VZOHV organizuje MV-generální ředitelství HZS ČR přednášky, semináře, a IMZ pro vybrané absolventy kurzu VZOHV z HZS krajů, kteří obdobnou formou prokazatelně předávají nejnovější poznatky z oblasti VZOHV absolventům kurzů VZOHV v kraji.

7. Pravidelné školení řidičů

K zajištění jednotného postupu při školení řidičů služebních dopravních prostředků HZS ČR v souladu s ustanovením § 88 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, a § 103 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, se organizují pro tyto řidiče pravidelná školení s obsahovým zaměřením podle níže uvedených témat:

Témata pravidelného školení řidičů
Pravidla provozu na pozemních komunikacích, předpisy související s provozem vozidla.
Ekonomické používání vozidel, provozně dopravní směrnice, organizace provozu a údržby, provozní dokumentace, jednání při dopravní nehodě, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, provozu a údržbě vozidel a přívěsů.
Odpovědnost řidiče při přepravě cestujících, zvláštnosti provozu vozidel s právem přednostní jízdy – rizika, zásady používání zvláštního výstražného světla modré barvy doplněného zvláštním zvukovým výstražným zařízením, teorie a zásady bezpečné a defenzivní jízdy, jízda v noci, jízda po nebezpečných komunikacích.
Doplňkový rozsah podle aktuálních požadavků, písemný test.

Na závěr školení se provede písemné přezkoušení z veškeré probrané problematiky formou zkušebních testů, ve kterých musí přezkušovaný správně odpovědět alespoň na 80 % zadaných otázek. O provedení školení a výsledcích přezkoušení se vedou prokazatelné záznamy. Školení lze zabezpečit i odborně způsobilou osobou v oblasti řízení vozidel (např. lektor autoškoly).

8. Pravidelná odborná příprava pro práci na vodě a zamrzlých hladinách

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností v práci na vodě a zamrzlých hladinách musí příslušníci absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 8 hodin. Pravidelná odborná příprava pro práci na vodě a zamrzlých hladinách se organizuje a provádí minimálně v rozsahu níže uvedených témat:

A. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na vodě	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie Místo provedení: učebna, prostory stanice	
Poučení o BOZP při výcviku a práci na vodě.	0,5
Hydrologie stojaté a tekoucí vody. Dokumentace rizikových míst v hasebním obvodu. Značení na vodních tocích a plochách.	1
Počet, způsob povolání a komunikace s dalšími složkami IZS.	0,5
Věcné prostředky pro práci na vodě. Praktický nácvik vyhlášení poplachu (dovybavení OOP a MPT). Očekávané zvláštnosti při práci na vodních hladinách.	1
Teorie celkem:	3

A. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na vodě Praktický výcvik na klidné hladině	Doporučený rozsah (hodin)
Místo provedení: klidná vodní plocha, kde lze použít přivěsný lodní motor, bez skrytých překážek pod hladinou Vybavení: plavidla s motorem, prostředky pro záchranu osob z vodní hladiny, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě	
Manipulace s plavidlem. Zajištění plavidla u břehu a materiálu v plavidle. Rozmístění osádky plavidla a přepravovaných osob. Práce na plavidle s motorem.	1
Technika pádlování a ovládání plavidla pádly.	1
Záchrana osob z vody. Vynášení zachraňovaných na břeh, pravidla poskytování první pomoci. Nácvik situace „muž přes palubu“.	1,5
Vyhledávání osob pod hladinou. Vyzvedávání vozidel a předmětů z vody.	0,5
Praktický výcvik na klidné hladině celkem:	4

A. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na vodě Praktický výcvik na tekoucí vodě	Doporučený rozsah (hodin)
Místo provedení: řeka s tekoucí vodou, s místy pro zastavení a vhodným břehem Vybavení: plavidla (s motorem podle podmínek), prostředky pro záchranu osob z vodní hladiny, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě	
Průzkum vodního toku a možností jízdy. Nácvik plavání v tekoucí vodě. Záchrana osob na tekoucí vodě.	1
Ovládání plavidla na tekoucí vodě.	1
Řešení některých krizových situací. Práce s plavidlem na tekoucí vodě. Nácvik situace „muž přes palubu“.	1
Stanoviště upoutaného plavidla.	1
Doporučení: do výcviku je vhodné zařadit splutí delšího úseku řeky.	
Praktický výcvik na tekoucí vodě celkem:	4
Blok A celkem:	11

B. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na zamrzlých hladinách Teorie Místo provedení: učebna, prostory stanice	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie shodná s blokem A (opakování). Vznik ledu a zamrzání vodních toků a ploch, zralost a únosnost ledu. Specifika práce na zamrzlé hladině. Speciální věcné prostředky pro práci na zamrzlých hladinách.	2

B. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na zamrzlých hladinách Praktický výcvik	Doporučený rozsah (hodin)
Místo provedení: zamrzlá hladina Vybavení: plavidla, prostředky pro práci na vodě a zamrzlých hladinách, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě	
Návčik pohybu po ledu s využitím standardních technických prostředků. Návčik sebezáchrany v případě proboření do ledu. Návčik záchrany probořených osob při vědomí. Návčik záchrany probořených osob v bezvědomí. Specifika práce na zamrzlých tekoucích vodách. dobrovolně Návčik záchrany probořených osob bez prostředků pro práci na vodě.	3
Blok B celkem:	5

U jednotek HZS podniků vybavených věcnými prostředky požární ochrany pro práci na vodě zaměstnanci absolvují pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením výše uvedené osnovy v doporučeném rozsahu 8 hodin.

Pro příslušníky, kteří budou odbornými garanty pravidelné odborné přípravy podle výše uvedené osnovy, organizuje MV-generální ředitelství HZS ČR odbornou přípravu.

9. Pravidelná odborná příprava pro poskytování první pomoci na místě zásahu

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností v poskytování první pomoci na místě zásahu musí příslušníci absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin. Osnova pravidelné odborné přípravy v poskytování první pomoci na místě zásahu se sestavuje z níže uvedených témat. Do osnovy se zařadí všechna témata z bloku A a vybraná témata z bloku B v rozsahu nejméně dvou hodin. Každé témata z bloku B se do osnovy zařadí minimálně jedenkrát za čtyři roky.

Témata pravidelné odborné přípravy pro poskytování první pomoci na místě zásahu Blok A – Základní témata	Doporučený rozsah (hodin)	
	teorie	praxe
Základní vyšetření a priority ošetření.	0,5	0,5
Resuscitace (dle Guidelines).	1	1
Šok a šokové stavy.	0,5	
Krvácení.	0,5	0,5
Poranění pohybového aparátu.	0,5	0,5
Poranění hlavy, hrudníku a břicha.	0,5	0,5
Fyzikální a termická poškození.	1	0,5
Obvazová technika.		0,5
Polohování, imobilizace, transport.	0,5	1
Modelové situace.		4
Blok A celkem:	5	9

Témata pravidelné odborné přípravy pro poskytování první pomoci na místě zásahu Blok B – Doplnková témata	Doporučený rozsah (hodin)	
	teorie	praxe
Práva a povinnosti záchranáře, druhy odpovědnosti.	0,5	
Zdravotnická záchranná služba.	0,5	
Psychologické aspekty činnosti záchranáře.	0,5	
Základy obecné anatomie a fyziologie.	1	
Podrobnější vyšetření a posouzení stavu postiženého.	0,5	0,5
Náhlá postižení oběhového systému.	0,5	
Náhlé příhody neurologické.	0,5	
Neúrazové urgentní stavy.	1	
Akutní stavy u dětí.	0,5	
Třídění velkého počtu raněných metodou START.	1	1

Zaměstnanci HZS podniků absolvují pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením výše uvedené osnovy v doporučeném rozsahu 8 hodin.

Pro příslušníky, kteří budou odbornými garanty pravidelné odborné přípravy podle výše uvedené osnovy, organizuje MV-generální ředitelství HZS ČR odbornou přípravu.

10. Ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí příslušníků jednotek HZS krajů a záchranného útvaru v rámci pravidelné odborné přípravy

- Odborná příprava se standardním způsobem ověřuje jedenkrát v každém kalendářním roce v souladu s ustanovením § 36 odst. 4 a 5 vyhlášky o jednotkách PO.
- MV-generální ředitelství HZS ČR může nad rámec zásady uvedené v odstavci 1 určit prostřednictvím základního zaměření pravidelné odborné přípravy na každý rok témata, zaměřená na praktické dovednosti a teoretické znalosti, která mají být systematicky ověřována služebními funkcionáři v průběhu kalendářního roku. Stejným způsobem může postupovat HZS kraje, resp. záchranný útvar:

-
- a) HZS kraje (záchranný útvar) stanoví interním aktem řízení rozsah a četnost ověřování v jednotkách HZS kraje (záchranného útvaru) a určí příslušníky k ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí - doporučuje se nastavit ověřování tak, aby příslušník zařazený v jednotce HZS kraje (záchranného útvaru) byl podroben ověření z minimálně pěti, náhodně vybraných témat (pozn.: ověření praktických dovedností a teoretických znalostí se může zrealizovat v průběhu jednoho dne, není nutné ověřování realizovat např. v pěti cyklech),
  - b) do jedné komise se doporučuje zařadit minimálně dva příslušníky zařazené v oddělení (pracovišti) IZS (a služeb) HZS kraje nebo odboru IZS (pozn.: do jedné komise lze rovněž zařadit příslušníky zařazené na pracovišti IZS a služeb územního odboru nebo velitele stanice); ověřování v rámci HZS kraje koordinuje a vyhodnocuje oddělení (pracoviště) IZS (a služeb) nebo odbor IZS HZS kraje,
  - c) komise bezprostředně před ověřováním seznámí velitele stanice (velitele roty) s úkoly a určí příslušníky k jejich provedení; ověření dále organizuje a řídí podle pokynů komise velitel stanice (velitel roty). Jednotlivé úkoly ověření hodnotí komise zpravidla ve spolupráci s velitelem stanice (velitelem roty), popř. s přímým nadřízeným příslušníka.
3. Ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí slouží pro potřeby HZS kraje (záchranného útvaru) jednak jako podklad pro hodnocení efektivity pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek HZS kraje (záchranného útvaru), ale také jako podklad pro služební hodnocení příslušníků a vyhodnocení odborné přípravy.
  4. O výsledku ověření praktických dovedností a teoretických znalostí se zpracuje protokol, který obsahuje téma ověření, výsledek ověření (prokázání nebo neprokázání znalostí nebo praktických dovedností), podpisy členů komise a vyjádření velitele stanice (velitele roty) k výsledku ověření. Protokol je součástí dokumentace k pravidelné odborné přípravě příslušníků.

Příloha č. 2
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 57/2013

**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků HZS ČR
nezařazených v jednotkách požární ochrany**

1. Zásady provádění pravidelné odborné přípravy

1. Pravidelnou odbornou přípravu příslušníků HZS ČR nezařazených v jednotkách PO (dále jen „ostatní příslušníci“) ¹²⁾ za účelem prohlubování odborných znalostí potřebných pro výkon zastávaných funkcí řídí a organizuje příslušný ředitel (velitel), kterým je:
  - ředitel HZS kraje pro ostatní příslušníky HZS kraje,
  - velitel záchranného útvaru pro ostatní příslušníky záchranného útvaru,
  - ředitel Střední odborné školy PO a Vyšší odborné školy PO ve Frýdku-Místku pro ostatní příslušníky vykonávající službu na této škole,
  - náměstek generálního ředitele HZS ČR, vedoucí pracoviště kontroly a stížností a ředitelé odborů MV-generálního ředitelství HZS ČR (dále jen „generální ředitelství“) pro ostatní příslušníky generálního ředitelství, které řídí a pro ostatní příslušníky HZS krajů, které metodicky řídí,
  - ředitelé vzdělávacích, technických a účelových zařízení generálního ředitelství pro ostatní příslušníky těchto zařízení.

Pravidelné odborné přípravy se mohou účastnit také občanští zaměstnanci HZS kraje, záchranného útvaru, SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku nebo generálního ředitelství dle rozhodnutí jejich nadřízeného.

2. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků, služebně zařazených na funkcích s rovnoměrně rozvrženou dobou služby, se provádí nejméně jednou za 3 měsíce v rozsahu 4 hodin nebo jednou za 6 měsíců v rozsahu 8 hodin. Stanovený nejmenší rozsah této přípravy nezahrnuje tělesnou přípravu. Témata a způsob provedení stanovuje příslušný ředitel (velitel).
3. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků, kteří vykonávající také službu ve funkci řídicího důstojníka, se doplní o témata pravidelné odborné přípravy vyhlášená generálním ředitelstvím pro příslušníky jednotek HZS krajů pro skupinu řídicí důstojníci (ŘD) v návaznosti na roční plán pravidelné odborné přípravy. U generálního ředitelství odbornou přípravu řídicích důstojníků organizuje ředitel odboru operačního řízení.
4. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků vykonávajících službu ve směnách na operačních a informačních střediscích HZS ČR se provádí zpravidla samostudiem v průběhu služby a nejméně jednou za měsíc v rozsahu 2 hodin ostatními formami přípravy podle následujícího odstavce 5. Stanovený nejmenší rozsah této přípravy nezahrnuje tělesnou přípravu. Témata a způsob provedení se stanovují v návaznosti na roční plán pravidelné odborné přípravy. Do tohoto plánu je nutno doplnit také témata vyhlášená generálním ředitelstvím pro úsek operačního řízení (OPIS).

¹²⁾ Pro pravidelnou odbornou přípravu ostatních příslušníků platí obdobně všeobecné požadavky uvedené v kapitole 1 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

5. Pravidelnou odbornou přípravu ostatních příslušníků je možné organizovat formou samostudia, přednášek, seminářů, instrukčně metodických zaměstnání, stáží, taktických cvičení a jiných forem teoretického a praktického výcviku. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků může být organizována také v součinnosti se vzdělávacími zařízeními HZS ČR.
6. U ostatních příslušníků zařazených na úseku IZS, služeb a výkonu služby jednotek PO, předurčených pro plnění úkolů v operačním řízení, se doporučuje nad rámec odborné přípravy dle odstavce 3 a 5 organizovat pravidelnou odbornou přípravu formou přímé účasti při výkonu služby v jednotce HZS kraje nebo záchranného útvaru (dále jen „jednotka HZS ČR“) v doporučeném rozsahu jedné až dvou nepřetržitých 12 hodinových služeb měsíčně.

Základním předpokladem pro využití této možnosti (např. k doplnění minimálního početního stavu pro zajištění akceschopnosti jednotky HZS ČR) je doplnění funkční náplně ostatního příslušníka tak, aby se výkon služby v jednotce HZS ČR stal součástí náplně funkce, do které je tento příslušník ustanoven. Neopominutelnou podmínkou pro doplnění funkční náplně je předpoklad splnění podmínek zdravotní, fyzické a odborné způsobilosti.

Nadřízený služební funkcionář může v rámci své pravomoci při přidělování služebních úkolů nařídit ostatnímu příslušníkovi výkon služby v jednotce HZS ČR. K nařízení výkonu služby v jednotce HZS ČR není třeba žádného písemného aktu, postačuje verbální pokyn; přesto se doporučuje nařízení výkonu služby v jednotce HZS ČR formou interního písemného sdělení. Nadřízený služební funkcionář musí tomuto příslušníkovi po výkonu služby v jednotce HZS ČR poskytnout odpovídající dobu nepřetržitého odpočinku.

2. Všeobecné zaměření pravidelné odborné přípravy ostatních příslušníků

Obsah pravidelné odborné přípravy ostatních příslušníků:

1. seznámení s novými předpisy a interními akty řízení, týkající se činnosti ostatních příslušníků a jejich výklad,
2. seznámení s hlavními úkoly stanovenými pro kalendářní rok a střednědobými plány úkolů na úrovni kraje nebo České republiky,
3. poznatky a zkušenosti z oblasti kontrolní činnosti,
4. poznatky získané z rozborů mimořádných událostí pro využití v další činnosti,
5. poznatky a zkušenosti z oblastí týkajících se činnosti ostatních příslušníků,
6. aktuální témata bezpečnosti práce a pravidelné školení řidičů podle kapitoly 7 přílohy č. 1 tohoto pokynu,
7. příprava k řešení mimořádných událostí a krizových situací v krizovém štábu podle aktuálního zařazení a charakteru vykonávané činnosti v tomto štábu, s cílem dosažení odpovídající znalosti pojmů, činností a úkolů stanovených v oblasti
  - a) komunikace,
  - b) jednotek PO,
  - c) IZS podle zásad stanovených vyhláškou č. 328/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 429/ 2003 Sb., zejména:
    - koordinace složek IZS při společném zásahu,

- postavení a úkoly státních orgánů a orgánů veřejné správy při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací,
  - dokumentace IZS (havarijní plán kraje a vnější havarijní plán, typové činnosti IZS a rozdíl proti typovým plánům),
  - zdroje financování IZS a související ekonomické nástroje,
- d) ochrany obyvatelstva, stanovených vyhláškou č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, a Koncepcí ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020, zejména
- varování a vyrozumění,
  - způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení,
  - způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení,
  - improvizovaný způsob ukrytí, ochrany dýchacích cest a povrchu těla,
- e) krizového řízení, stanovených zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, a navazujících právních předpisů, zejména
- orgány krizového řízení,
  - krizové stavy,
  - činnost bezpečnostních rad a krizových štábů,
  - krizové plánování.
8. průběžná speciální jazyková příprava pro operátory TCTV 112 v AJ a NJ – odborná slovní zásoba se zaměřením na příjem tísňového volání cizinců. Nácvik poslechu s porozuměním a aktivní ústní komunikace.

3. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků zařazených na úseku státní správy v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového plánování

1. Všeobecné zaměření (viz výše - kapitola 2) se doplní o témata:
- a) harmonizace právních předpisů ČR a EU dotýkající se oblasti prevence (aplikace zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících prováděcích předpisů, postavení směrnic Rady, rozhodnutí Komise, aplikace harmonizovaných, určených a národních technických norem apod.),
  - b) aplikace zákona o správním řízení při výkonu státní správy,
  - c) koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení, schválená usnesením Bezpečnostní rady státu č. 14 ze dne 16. listopadu 2004,
  - d) zaměření preventivně výchovné činnosti v návaznosti na platný dokument generálního ředitelství, cíle a prostředky k jejich dosažení, rozborů poznatků a předávání zkušeností z uskutečněných akcí,
  - e) seznámení s nařízeními kraje a obecně závaznými vyhláškami obce vydanými na základě zákona o požární ochraně.
2. Pravidelná odborná příprava vycházející z výše uvedených témat /zejména kapitola 2 odst. 3 až 5 a kapitola 3 odst. 1 písm. b) a d)/ by měla ve svém výsledku vést zejména ke sjednocování postupu HZS krajů při výkonu státního požárního dozoru a preventivně výchovné činnosti.

4. Tělesná příprava

Tělesnou přípravu ostatní příslušníci provádějí a fyzickou způsobilost prokazují zkouškou podle zvláštního předpisu⁸⁾.

Příloha č. 3
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 57/2013

Základní zaměření pravidelné odborné přípravy členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků

1. Všeobecné zaměření pravidelné odborné přípravy

Pravidelnou odbornou přípravu členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků (dále jen „dobrovolná jednotka“) řídí, organizuje a ověřuje její velitel. Cílem této odborné přípravy je prohloubení znalostí a praktických dovedností hasičů, které jsou požadovány pro výkon zastávané funkce, aby mohli plnit standardní úkoly stanovené dobrovolné jednotce. Je vhodné, aby se u dobrovolné jednotky prováděl teoretický i praktický výcvik pravidelně v průběhu celého roku s přihlédnutím k místním podmínkám a předurčenosti této jednotky. Požadavky na znalosti a dovednosti hasičů stanovují normy znalostí hasičů⁵⁾.

V rámci teoretické přípravy je třeba se v potřebném rozsahu seznámit s ustanoveními vyhlášky o jednotkách PO, vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., a vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Je nutné v potřebném rozsahu znát Bojový řád jednotek požární ochrany, očekávané zvláštnosti, nebezpečí a bezpečnostní zásady stanovené u zásahů standardně prováděných dobrovolnou jednotkou.

V rámci ověření výcviku je třeba provádět bojová rozvinutí podle Cvičebního řádu jednotek PO - technický výcvik, procvičovat řízení požárních automobilů se zvláštním výstražným zařízením modré barvy a používání věcných prostředků požární ochrany v rozsahu stanoveném v § 37 odst. 2 písm. a) až d) vyhlášky o jednotkách PO. V rámci prohloubení pravidelné odborné přípravy a zvýšení akceschopnosti dobrovolné jednotky uskutečnit nejméně jedno taktické cvičení dobrovolné jednotky, organizované ve správním obvodu obecního úřadu za účasti orgánů obce.

U dobrovolných jednotek kategorie JPO II, resp. JPO III, které již naplňují podmínky akceschopnosti i organizace výkonu služby podle zvláštního předpisu¹³⁾ je třeba pomoci velitelům těchto jednotek tak, že HZS krajů umožní na územně příslušných stanicích HZS krajů odbornou přípravu formou výcviku celé dobrovolné jednotky v minimálním rozsahu 40 % (16 hodin) celkové roční doby pravidelné odborné přípravy této jednotky. Odbornou a fyzickou přípravu osob vykonávajících službu v dobrovolných jednotkách jako svoje zaměstnání je třeba přizpůsobit zásadám stanoveným profesionálním hasičům a funkčnímu zařazení (viz příloha č. 1 tohoto pokynu).

K procvičení vybraných druhů bojových rozvinutí a k podpoře zdravé soutěživosti se doporučuje organizovat pro dobrovolné jednotky ze strany HZS kraje a ve spolupráci s občanskými sdruženími působícími na úseku požární ochrany (dále jen „občanská sdružení“) místní soutěže ve speciální tělesné přípravě s prvky bojového rozvinutí. Tyto místní soutěže je výhodné organizovat podle hasebních obvodů jednotlivých stanic HZS kraje nebo jako doplňkovou disciplínu místních kol požárního sportu.

V rámci speciální tělesné přípravy se doporučuje organizovat ve spolupráci s HZS kraje a občanskými sdruženími soutěže v požárním sportu v kategorii dobrovolní hasiči.

¹³⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 50/2007, kterým se stanoví zásady pro výkon služby a odměňování členů jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí.

V rámci spolupráce s jednotkami SDH obcí se doporučuje organizovat na jednotlivých stanicích HZS kraje velitelské dny s veliteli jednotek SDH obcí. Lze také organizovat stáž uvedených velitelů nebo strojníků na stanici HZS kraje nebo stáž celé jednotky SDH vybrané obce.

2. Témata pravidelné odborné přípravy

Témata pravidelné odborné přípravy členů dobrovolné jednotky stanoví velitel jednotky v souladu se všeobecným zaměřením pravidelné odborné přípravy, normou znalostí hasičů⁵⁾ a s přihlédnutím k předurčenosti dobrovolné jednotky v systému plošného pokrytí. V potřebném rozsahu je nutné doplnit také témata, vyhlášená generálním ředitelstvím na příslušný kalendářní rok /cíle pravidelné odborné přípravy blíže specifikují tzv. TEZE (témata) odborné přípravy⁷⁾.

Lezecká družstva, resp. lezecké skupiny zřízené u dobrovolných jednotek provádějí pravidelnou odbornou přípravu podle zvláštního předpisu¹⁰⁾.

K udržování a prohlubování znalostí a dovedností stanovených pro výkon práce ve výškách a nad volnou hloubkou musí členové dobrovolných jednotek každoročně absolvovat pravidelnou odbornou přípravu v doporučeném rozsahu 16 hodin pod vedením velitele jednotky PO v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 5 přílohy č. 1 tohoto pokynu. Je žádoucí ji organizovat ve spolupráci s hasiči se specializací pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou a hasiči-instruktory pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou podle cvičebního řádu¹¹⁾.

Jednotky SDH obcí předurčené k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách každoročně absolvují pravidelnou odbornou přípravu ve VZOHV organizovanou HZS krajů v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 6 přílohy č. 1 tohoto pokynu v doporučeném rozsahu 8 hodin. Ostatní jednotky SDH obcí absolvují pravidelnou odbornou přípravu ve VZOHV organizovanou velitelem jednotky PO v doporučeném rozsahu 2 hodin z vybraných témat stanovených v kapitole 6 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

Jednotky SDH obcí předurčené k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách každoročně absolvují pravidelnou odbornou přípravu v oblasti poskytování první pomoci na místě zásahu organizovanou HZS krajů v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 9 přílohy č. 1 tohoto pokynu v doporučeném rozsahu 8 hodin. Ostatní jednotky SDH obcí absolvují pravidelnou odbornou přípravu v oblasti poskytování první pomoci na místě zásahu organizovanou velitelem jednotky PO v doporučeném rozsahu 2 hodin z vybraných témat stanovených v kapitole 9 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

Jednotky SDH obcí vybavené věcnými prostředky požární ochrany pro práci na vodě a zamrzlých hladinách každoročně absolvují pravidelnou odbornou přípravu organizovanou velitelem jednotky PO v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 8 přílohy č. 1 tohoto pokynu v doporučeném rozsahu 8 hodin.

Obsluhovatelé motorových pil absolvují v rámci pravidelné odborné přípravy v doporučeném rozsahu 3 hodin praktického a 5 hodin teoretického výcviku s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou organizovanou velitelem jednotky PO.

Část II.

Oprava tiskové chyby

V příloze č. 4 Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 55/2013, kterým se upravuje jednotný postup pro poskytování naturálních náležitostí potřebných pro výkon služby příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, ve sloupci „Druh“ má pod pořadovým číslem 2 místo „Sukně šedomodrá“ správně být „Sukně tmavomodrá“ a pod pořadovým číslem 3 má místo „Kalhoty šedomodré dámské“ správně být „Kalhoty tmavomodré dámské“.

plk. Mgr. Josef Slavík v. r.
náměstek generálního ředitele HZS ČR
pro řízení lidských zdrojů